Socialdemokratiet er Danmarks mest interessante parti. Det kan ingen være i tvivl om efter at have fulgt med i pressen op til kongressen. Hvilket andet parti har nogensinde været genstand for så mange reportager, personportrætter og dybdeborende analyser - vi har sågar oplevet, at der i en og samme avis har været op til flere ledende artikler om os.

Den store interesse viser med al tydelighed, at Socialdemokratiet betragtes som en afgørende politisk faktor i samfundet - og hvad der ikke er mindre væsentligt: Pressen og dermed hele omverdenen betragter kongressens beslutninger som skelsættende for, hvordan vi skal indrette vores samfund langt ind i fremtiden.

Det er også helt rigtigt set, at vi ikke bare holder kongres for at foretage politiske og organisatoriske fornyelser af vores egen politik og struktur. Det er vigtigt - meget vigtigt Men det, vi vedtager i disse dage, vil få betydning for hele samfundet. For arbejdet i Folketinget, i kommuner og amter og for Danmarks fremtidige rolle i det europæiske samarbejde. Det vil få betydning for alle borgere i samfundet.

Jeg er stolt af den interesse, vi er omgærdet af. Jeg er stolt af Socialdemokratiet, af det vi står for, af de resultater vi har opnået, af partiorganisationen og af den lyst og vilje til fornyelse, der præger hele oplægget til denne kongres.

Vi er en folkebevægelse, og vi vil fortsætte med at være en bevægelse - mere end en million stemmer på os ved folketingsvalgene og de kommunale valg. Vi er et parti, der har mange medlemmer og medlemmer med vidt forskellig baggrund, uddannelsesmæssigt, erhvervsmæssigt, aldersmæssigt.

Denne forskellighed er en styrke, en meget stor styrke. Den giver bredde i debatten og betyder, at vi kommer ud i alle kroge, inden vi træffer vore beslutninger.

Partiets organisation er et vigtigt led i den politiske proces. Ingen gennemslagskraft i en visionær socialdemokratisk politik uden en stærk partiorganisation. Og intet levende parti uden stærke politiske visioner.

Dialog om Socialdemokratiet

I vinteren 1995 vedtog vi i partiets hovedbestyrelse at nedsætte et udviklingsforum, hvor jeg selv påtog mig formandsposten. Dette forums opgave var at opstille tanker og ideer om, hvordan vi får skabt en endnu bedre platform for vores politiske debat, og vi udgav sidste år på årsmødet i Silkeborg et debatoplæg “Dialog om Socialdemokratiet”..

Vi har holdt mange og gode møder i Udviklingsforum, og debatterne har været meget

konstruktive. Men der er ingen grund til at lægge skjul på, at forskellige udgangspunkter har gjort det svært at opnå enighed på alle områder.
Et af mine højeste ønsker til arbejdet i Udviklingsforum var, at vi kunne møde med et resultat, der betød

1. at medlemmerne kommer i centrum af den politiske debat, og at de i størst muligt omfang involveres i politikformuleringen. Altså færre møder, hvor vi taler om, hvad der er sket politisk - og flere om, hvad vi vil politisk i fremtiden,
2. at der i det hele taget holdes flere politikmøder og færre pligtmøder og møder af rent organisatorisk tilsnit,
3. at medlemmernes indflydelse på opstilling/valg af borgmesterkandidater, folketingskandidater og bl.a. partiets formand bliver maksimal,
4. at vi lægger os fast på en organisatorisk struktur, der er i overensstemmelse med de forandringer, der er sket og vil ske overalt i samfundet de kommende år,
5. at vi fik forbedret vores møde- og debatkultur.

Resultat af Dialog om Socialdemokratiet
Fra årsmødet i Silkeborg og frem til foråret har der været en god og livlig debat rundt om i partiorganisationen, som har involveret mange medlemmer. Og der har været en lige så god og livlig debat på vores elektroniske net DiAlog. Jeg vil ikke her gå i detaljer med resultatet af dialogen. Det vil organisationsudvalgets formand Lenna Olsen. Jeg vil derimod koncentrere mig om tre hovedområder:

1. Der er en række områder, hvor vi kan og skal skabe

fornyelse, og som ikke kræver lovændringer. Her tænker jeg først og fremmest på vores møde- og debatkultur. Men ser vi på en række af de debatter, der har været - hvor nogle af os har stået som afsender - ja, så må jeg konstatere, at vi mangler nogen vej endnu, specielt når det gælder debatkulturen. Det er vigtigt, når vi debatterer, at vi koncentrerer os om politikken og indholdet i stedet for at være personlige og motivtillægge.
Det er også vigtigt, at vi alle er opmærksomme på, at en ændret organisatorisk struktur ikke nødvendigvis medfører, at vi blive rbedre til at debattere. Debatkulturen kan kun ændres ved, at vi alle sammen ændrer adfærd og giver hinanden håndslag på, at det vil vi gøre.
Vi skal udvise fair play - det ønsker vores vælgere, og det er også den form, der skaber det bedste klima i det politiske arbejde i vores egne rækker.

Vore medlemmer har en meget forskellig baggrund. Det er en styrke, vi skal være meget mere bevidste om at udnytte. Vi skal bruge forskellighederne til at nuancere vores politiske og organisatoriske debat, så vores beslutningsgrundlag bliver så solidt som overhovedet muligt.

Vi skal prioritere vores mødeplanlægning højere i det daglige. F.eks. skal vi være mere opmærksomme på det nuværende og det fremtidige familiemønster - det er også en af vejene til at fremme ligestillingen.

Desuden har vi inden for de nuværende love en række muligheder for at tilpasse organisationen til de ønsker og behov, der er på det lokale plan. Vores forsøgsparagraf åbner op for denne mulighed. Det er mm opfattelse, at vi skal bruge denne paragraf mest muligt i den kommende kongresperiode, og så op til næste kongres vurdere, om nogle af de indhøstede erfaringer skal ind i de næste partilove.

Jeg vil derfor på det kraftigste opfordre jer til at overveje en mere bevidst brug af forsøgsparagraffen. Lad os få så mange forsøg som muligt, så vi får det bredest mulige erfaringsgrundlag når vi på næste kongres skal tage nye skridt.

2. På nogle områder forudsætter en fornyelse lovændringer. Jeg vil nævne to af disse områder.

Det første punkt drejer sig om en meget central ændring, hvor vi lægger op til en modernisering og fornyelse af partiets formålsparagraf. Der lægges op til to vigtige fornyelser, som jeg gerne vil præsentere:

1. “At vi skal styrke de socialdemokratiske partiforeninger”. Et af hovedsigterne med den organisatoriske debat har været at vi har ønsket at styrke det organisationsled - nemlig partiforeningerne - som er tættest på medlemmerne.

Det er jo i partiforeningerne, medlemmerne er medlem, derfor er det også naturligt, at det er her, alt tager sit udspring. Det er her, vi skal sikre, at der er liv, politiske debatter, politiske værksteder. Det er her, medlemmerne har deres politiske netværk, det er her, der kan og bliver opbygget venskaber for livet.

Det er også her, partiets politikere kan afprøve politiske synspunkter, blive klædt på, få støtte og opbakning.

2. “At vi skal inddrage borgerne i dialog med partiet om den langsigtede politik”.

Med denne indstilling lægger vi op til, at det er en forpligtelse for den samlede partiorganisation at være i dialog med vælgerne.

Der er for mig ingen tvivl om, at det er et godt signal i forhold til omverdenen, at vi

indfører det i vores formålsparagraf. Men vi skal alle være opmærksom på, at det forpligter.
Vi skal i fællesskab efter denne kongres træffe beslutninger om, hvordan vi kan styrke dialogen med vælgerne. I hovedbestyrelsen vil vi tage en drøftelse heraf i forbindelse med fastlæggelse af partiets indsats i det kommende år.
Det er vigtigt, at vi også lokalt drøfter jeres indsats og beslutter for jer, hvad I vil gøre.
Det andet område, hvor vi lægger op til lovændringer, drejer sig om at øge medlemmernes indflydelse på valg af borgmesterkandidat, folketingskandidat og partiformand.
Her er det min og hovedbestyrelsens indstilling, at der skal være en urafstemning, såfremt en kandidat ikke opnår 2/3 flertal.

På den måde sikrer vi både en større indflydelse til medlemmerne, og at kandidaten har et stort flertal af medlemmerne bag sit kandidatur.
Man kan sige, at det ikke er mange områder, vi fastlægger urafstemning på. Men lokalt kan man jo gå videre. Det tror jeg vil ske mange steder,
3. Organisatoriske spørgsmål på næste kongres.
Der er nogle, der gerne vil gå længere med forandringen af partiorganisationen, end vi lægger op til i denne omgang. Der er måske også områder, hvor vi måske kunne have gået videre allerede nu. Men vi har altså ikke kunnet opnå enighed om at gå videre denne gang.
Men jeg vil gøre opmærksom på, at dér hvor vi i dag er landet - det er en fornyelse, der er enighed om. Og jeg ser det som et fornuftigt og betydeligt skridt i den rigtige retning.
Der er derfor heller ikke - ikke for mig ialtfald - nogen tvivl om, at vi på vores næste kongres vil kunne tage nye skridt i vores fomyelsesprocés, både den politiske og den organisatoriske. Det har vi altid været parat til, og det vil vi fortsat være parat til.
Pressen vil - når vi er færdige med at debattere og stemme om de forslag, der er til forandring af partilovene - spørge mig og jer, om det, vi har vedtaget, ikke bare er udtryk for små justeringer.
Hertil er svaret nej. Vi er nået rigtig langt i vores bestræbelser på at forny vores organisation, arbejdet i organisationens og kontakten til vælgerne. Og vi skal heller ikke glemme, at vi har sat en bevægelse i gang, som medvirker til en fortsat udvikling

af vores partis organisation. Forandringer er ikke
noget, der kommer fra den ene dag til den anden. Det er en fortløbende proces. Jeg glæder mig altid til at komme til møder i den lokale partiorganisation - og jeg er sikker på, at glæden vil være endnu større i de kommende år. Det har op til denne kongres sydet og boblet af ideer og debatlyst overalt i partiforeningerne landet over - med jer og jeres bestyrelser som omdrejningspunktet. Det vil fortsætte - det er jeg ikke et øjeblik i tvivl om - og jeg er heller ikke i tvivl om, at vi sammen vil kunne bruge de mange positive kræfter til ny fremgang for partiet.